

Наше Лемко

PIK IV.

Ч. 8 (80)

Львів, 15-го квітня 1937.

Виходить двічі в місяць.

Адреса: Львів, Зіморовича 2. Тел. 257-87.
NASZ LEMKO, LWÓW, ZIMOROWICZA 2.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.

Огодження після ухви.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Річно 3 зол., Піврічно 1:80 зол., Чвертьрічно 1 зол
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам. дол. або рівновартість.

Учасники фахової весняної конференції Кооператорів у Сяноці, дня 29. III. 1937 р.

Фахові весняні конференції кооператорів в Устріках Дол. і в Сяноці.

Ці конференції відбулися з тою самою програмою доповідей і притих самих рефератів дня 28. березня ц. р. в Устріках Дол. й 29. березня ц. р. у Сяноці з ось такою програмою:

I) Виклад ревізорів Р. С. У. К. п. А. Гаврилка „Обовязки управ, над ради і службовиків кооп., та як ці обовязки виконують у нас“.

II) Виклад і спиктора Н. Торговля у Львові п. Олександра Саподовича: „Як улаштувати крамницю та укладати і в порядку держати товари в склепі“.

III) Виклад службовця Р. С. У. К. у Львові Др. Бречко: „Завідуючі органи кооп. та інших господарських і культурних установ в обовязуючій праві“.

IV) На зразково уложених товарах в склепі Н. Т. у Сяноці показав начальниц місцевої станиці Н. Т. п. Волод. Мрихин: у якім порядку утримувати товари в крамниці; оповів теж про походження

оригінальне опакування і про питомності при продажі кожного роду товарів.

Крім цих точок, на одній і на другій конференції був ще реферат про музейництво, зокрема про українські обласні музеї в Самборі в Сяноці. На цю тему популярно і дуже ясно викладав в Устріках Дол. наш письменник професор Ієнн Филипчака, а в Сяноці мрг. Бажалух. Учасники конференції в Сяноці звиділи теж місцевий музей „Лемківщина“.

Помимо того, що піччо перед конференціями впади в околиці такі світи, що підводами йків не можна було порушуватися, люди брили пішки в півметровій веретві снігу, явилося в Устріках Дол. на конференцію понад 70 осіб кооператорів і членів культурно-освітніх установ (там склаливали спільну конференцію), а в Сяноці на запис „Лемківського Кооперативного Союзу“ явилося понд 130 учасників, самих кооперативних робітни-

ків, отже був це найбільше величавий зід кооператорів, який коли небуде тут відбувся.

Зіздами проводили в Устріках Дол. голова Філії „Просвіти“ Др. Гринь Вишивцький, а в Сяноці почесним провідником був о. джан Іван Цетелик, а фактичним Др. В. Блавацький.

Найбільшу увагу, крім викладів про музейництво, притягнули реферати про право і про улаштування крамниць та упорядкування в ній товарів. Всі реферати подали виклади хоч са сухі, чисто фахові зміст, цікаво, а життям, та вдержали слухачів у напруженій впродовж цілогодонних доповідей на кожний реферат.

Словами Др. Вишивцького „Ідїть і поширюйте всюди те високе, моральне і світле, що Ви тут його набули, поширюйте по Ваших хатах, селх і всіх установах“ — закінчили ці весняні конференції.

Учасник.

Як здобути капітал потрібний до розбудування нашого промислу і торгівлі.

Промисл і торгівля при своїому народженні та в перших початках свого існування потребують гроша й опіки. З часом вони стають на власні ноги, і тоді щойно починають звертати в многократному збільшенні вклади та стають одним з багатовіс національної сили.

Наш український промисл і торгівля ставляють перші свої сміли та певні кроки. Наші приятелі й вороги завидують нам, а ми гордимось. Однак ми не сміємо зніти на хвилину забувати, що наш промисл і торгівля наразі тільки в стадії народіння; український промисл і торгівля потребують гроша та дбайливої опіки — це раз кажемо. Тому, щоб запевнити для них одне і друге, не вагаймося піднятися навіть найбільшого гурду — якщо треба — то й жертва, бо живучість і розмах промислу й торгівлі дають найкращу запоруку, що вклад національної енергії не змарнується, але дасть багатий успіх.

Перед нами питання: Чи можемо власними силами здобути, потрібний на ту ціль, гріш?

Закі дамо відповідь, пригнітимося господарській функції гроша. Гріш посередничить при вимірі господарських діб між людьми. Сам він безпосередньо не заспокоює наших потреб (ніхто в гріш не вкладається, не ість гроша), та лише своїм обігом побуджує гріш господарську діяльність людей. Його менша, або більша вартість заходує до кращого (збільшеного) використання (експлуатації) природних багатств, уможливає скоршній їх розподіл по відповідній переробі між консументів (виробців), споживачів, ужитковців, потребуючих).

Отже перша, основна чинність (функція) гроша — це його обіг і оборот. (Тут варто пригадати чудову притчу Христа про таланта, як саме один чоловік доставляв один талант і його зарібав, другий одержав три і по короткому часі приспорив другі три і т. д.). Так саме як проти природи є закопання талантів, так теж і гріші через неживання і невикористання марнуються. Сам Господь, беручи за примір до притчі оці грішоталанта, вказав на їх природу.

Тому не ділайте ніколи проти природи гроша, не утруднюйте його

обігу! Гріш мусить кружляти, як кружляє кров у організмі.

Це перший і головний для нас наказ. Одночасно памятаймо, що так, як уплив крові ослаблює організм одиниці, так теж відплив гроша ослаблює господарську силу нації. Відсі другий для нас наказ: **Не пустити ані сотика в чужі руки!**

Якщо послідовно будемо придержуватися одних наказів, у скорому часі зможемо отримати гріш для нашого господарського відродження.

Тому не гаймося, але приступаймо до діла під такими ключами:

1) Не держати гроша вдома. Також всі впливаймо на наше оточення, зокрема на всіх наших службовців, щоб вони склали гроші до наших кредитових установ. (Які це установи, про те окремо напишемо).

2) Не передержувати гроша ані в церковних касах, ані брацких скарбонках, ані теж у товариствах, зате всі гроші та дрібні ошадности слати до Кооперативного Банку „Дністер“, Львів, ул. Руська 20.

3) Переводити послідовно збірку та дрібну ошадність у всіх українських хатах, установах і товариствах!

4) Купувати виключно в наших крамницях!

5) Жадати й домагатися всього наших промислових продуктів! (Адже маємо вже українського виробу ківу „Луна“, кілки „Дендра“, мило, нитки „Центросоюз“, пасту, шварц, віск „Зоря“, паперці, тутки „Калина“, найкращі вироби „Маєлоуз“, крески, чорнило, папір і т. д. і т. д.).

Ключі не нові. За те справа все свіжа й нова. Іде про те, щоб тим ключам запевнити належний успіх. Ці ключі повинні стати дійсністю, а не тільки ключами. Мусимо озвучити зміни методи, що ведуть до здійснювання німецьких ключів. Про це слідуючим разом.

Замітка: Український часописі прохаємо висказувати свою ціну думку, щоб всебічно піддати цю справу під увагу нашим господарникам. — Редакція.

— 0 —

Прекрасний примір.

Дня 28. лютого ц. р. відбулося в Кракові весілля голови Самоосвітньої Секції п. Галея Юрка з п. Надякіною Муртою, свідомим громадяни і членів філії „Відродження“ та філії „Просвіти“ в Кракові. Шлюб відбувся в краківській, парохіальній гр.-кат. церкві і стягнув численні маси прощених і не прощених гостей, переважно поляків голодних емігрантів. До звеличення шлюбного обряду причинився у великій мірі краківський український церковний хор, який дуже гарно співав, за що цю дорогою пл. Голєй всім Вп. Хористам складають широчердечні Спаси-Біг

Весілля відбулося без якого-лі, серед веселого, теплого та милого настрою. При кінці весілля присутній гість Михайло Сківринський, скарбник філії Т-ва „Відродження“ в Кракові, звернувся до весільних гостей з зазивом зложити добровільні датки на пресовий фонд „Відродження“. Зібрані з великою охотою зложили на його руси 7.10 зл., які Михайло Сківринський переслав до одного з українських Т-ва „Відродження“

у Львові. Це друга з ряду збірок при такій нагоді в Кракові, тому треба з цього похвального діла радіти, бо якщо хочемо дочекатися кращого завтра, то краще мусимо піддержувати рідні установи. Тому звичаємо всіх відродженців і всіх свідомих громадян на Лемківщині, щоби при кожній нагоді памятали зложити гріш на народні цілі, а в першій мірі на піддержку одинокого українського Протиякогального Т-ва „Відродження“ у Львові, яке взяло на себе тяжкий та відповідальний обовязок, двигнути Український Нарід з вікової неволі алькоголю і нікотину.

Слід же зазначити, що обє пп. Молоді походять з Лемківщини, тому спільно їх спціально нашим Братам Лемкам за вір.

Уживайте лише
знаменитої цукорії „ЛУНА“, зловорої підміки кави „ПРАЖИНО“ і солодкої кави „ЛУНА“, виробу Української Кооп. фабрики „СУСПІЛЬНИЙ ПРОМИСЛ“
Львів XV., вул. Церковна 2

Тісне споріднення москвофільства з комунізмом

НА ЛЕМКІВЩИНІ.

На виявлення тісного зв'язку москвофільства з комунізмом можна навести численні доказові факти з дійсного, суспільно-віроєсповідного стану, який застали в тепер на Лемківщині. І так прим. парохія Зиндранова, дуклянянського деканату, була до недавня тою, в якій до 1931 року було сильно, всевладно і глибоко вкорінене москвофільство. Тут діяла читальня ім. Мих. Качковського, тут функтувала „русска“ кооператива „Віра“, тут поширювали свої впливи такі „руські діятели“, як місцевий вчитель, та парох, бл. п. о. Кориндо Копистянський. Українська, національна свідомість і думка не поважилася тут навіть заглянути, бо їм старанно і скрупульовано згороджено вступ до парохії... І що з того вийшло?... Те, що при кінці життя бл. п. о. Коринди Копистянського **комуна відважно загіждалася і сильно поширилася в парохії**... В горішній часті Зиндранової бушували й агітували вже звсім отвертодецидовані **комуністи й агенти**!...

Одначе положення в парохії змінилися під тим оглядом радикально з обняттям при кінці 1931 року її управи через Впр. о. Дра Йосафата Кабарівського, Українця Цей реванш, примирний і працюючий душпастир змінив за короткий час до неспівання парохію. Розбудив й оживив у ній релігійного духа, відісе до цілковитої повзоти у часть вірних у Богослуженнях, а заразом розтопив в парохії ці леді незнання й упереджень, які припинювали тут відродження здорового, української, національної свідомості й ідеї... Цей ідеї, яка помагає зберегти парохію і на відповідній висоті духа релігійної віри і на належнім рівні морального удосконалення вірних... Та однак за ревну і позитивну, душпастирську і національну працю постигла неперд Впр. о. Дра Кабарівського з боку москвофілів, та їх партійної гзектутиви на „устрою“ баніція з парохії, а відтак, ще гірша пімста в роді припинення в уряді і чині!... З його відходом так безбожничтво, як і комуна повернули за якийсь час знова повним руслом до парохії... Тепер там майже ні хто ані релігії не практикує, ані до церкви не ходять!... А допровадила до цього москвофільська політика

„устрою“, та москвофільська кириця в самій парохії!...

Дальше!... В сусідній Тиллявій, де в сферах місцевих москвофільських діячів, згуртованих в читальні комунофільських Качковського, витворився був перед війною один з найсильніших осередків москвофільства, а після війни схизматичського руху на Лемківщині, повстала тепер сильна база крайного безбожництва і комунізму на цілу околицю!... Декотрі з тиллявських комуварів, котрі звсім навіть не криються з захвалюванням суспільних „порядків“ і „гаравдів“ в теперішній Московщині, **знаходяться вже таки в большевицькій Росії**... До них належать: Гриць Дохняк, що то дезертував з війська і з цілим приладдям вті до большеві, якийсь Хвник, котрий вже прозив листівно свого батька в Тилляві, щоб йому прислав гроші на „жарці“, бо сьмає в чім в большеві ходити; та Пахомій Паньоло, котрий вже там перебуває від двана, та в своїх листах дуже большевіо захвалював! **Отже москвофільство, та москвофільська, проти-католицька і проти-українська агітація і кириця знищили в Тилляві віру, та допровадили парохію до цілковитої релігійно-духової руїни**!... В посіві й поширенню цієї застрашуючої руїни брали теж живу і визначну участь і декотрі „господинове“, що тепер в ролі доношчиків і шпівців стоять ближче т. зв. „устрою“, котрих одначе здемскуємо і шпівнуємо одсіла!...

Дальше!... Ходім до Мшанної парохії приналежної номінально до дуклянянського деканату, в дійсности розложеної москвофільством, схизмою і комуною!... Тут теж діяла і дійствує читальня Качковського, та „русска“ кооператив „Недежда“!... Відсі походила москвофіл Кушвара, який не передвиборчим „русским“ вічу в Шклярах, відбутім в 1911 р. у місцевого „газди“ бл. п. Теодора Земляського, грубально атакував і понижував гр.-кат. Церковну Єпархію!... Тут „душпастиривав“ відомий „руській дитель“, бл. п. о. Кирило Чайковський, один з творців тиллявської комуно-схизми на Лемківщині!... Тут „кінці“ бушував знаний в цілій околиці москво-комуністичний вожака й агітатор В.,

який скрито по лісах організував в 1929—1930 р. р. зібрання, сходини і наради дооколичних комунарів!... Його то навіть поліція, — мимо кількратних облів — не могла тоді схопити!... Аж случайно зимою 1931 р. попав він в Яслі в руки цивільної справедливості!...

Коліж з приходом в 1935 р. до Мшанної діяльного українського священця іже, Всеч. о. Карла Сала з чала собі тут промочувати шлях українська національна ідея, а то і надія навернення відв'язних до Унії, тоді озлоблений таким оборотом справи устроєничо-верберетий Ваньоло, улягаючи цілковито впливам московських вожака, протнав насильно цього реванго і працюючого душпастиря-Українця з парохії, та позбавив його місячної дотації!...

Приходимо вікні до Дальової! Це рівнож буваха сильна домна москвофільства і довголітнє „обиталище“ відомого, т. зв. „Коронального Дзекана Лемківщини“! Небуденного, „русского“ світла!... А як жеж?!... Перед війною, десь в 1910 р. стужали тут з церковних хорів кацапи на тодішнього, місц. содружника-Українця, Всеч. о. Петра Середу (що тепер в Америці), за те, що толосив проповідь про св. священичому. Йосафату!... Вони теж на „Вірую“ співали демонстраційно по схизматички: „же от Отца ісходящяго“ — без „і от Сина“!... Москвофільство гуляло!...

Після війни прийшла, як наслідок цього, комуна!... Навіть самому „коронному“ перешкаднику вже з хорів москво-комунарів!... Один з них, інж. Крупей, провадить в 1928 р. в селі вже отверту, передвиборчу, комуністичну агітацію за „Сель-Робом“!... Відтак іде до большеві а незабаром стигає вже там і свого брата з Дальової до раю!... Згодом комуністичний дурман зчинає вже на добре усадовлюватися в парохії!... І хто знає, чи не прийшлоб було тут до цього, що і в Тилляві, як був би не переніся звідсі на час старий „жоронний“ демон до Юшпору, а не прийшов український священик і не заложив читальні „Просвіти“ в громаді!...

Словом, куди тільки глянути, то всюди чинить погубний посів братньої ненависті і незгоди, релігійного знепаду і моральної руїни, всюди підриває основи католицької віри й Унії, всюди стелить шлях для безбожничтва і комунізму!... І доки буде товчися москвофільство, доти буде тут і схизма і безбожничтво і комуна!...

— Заборона великої стрілянини. Підчас Великодніх Свят не вільно стріляти; винувників будуть карати гривною до 500 злотих, або 14-денним арештом. За малолітніх відповідають їх родичі або опікуни.

— Хто має платити мешканцеві додаток учителям? Міністерство внутрішніх справ у Варшаві рішило засадити справу мешканця до додатку для вчителів усеюдишних шкіл. Міністерство вирішило, що громада мусить виплачувати додаток лише тоді, коли учитель дійсно сповняє свої вчительські обов'язки на просторі даної громади.

— 25 господарств згоріло в Коросняніні. Дня 21-го березня ц. р. в саме полудні вибухла в Мейсцу Пястовім пожежа, що під впливом великого вихру незвичайно скоро поширилася. Вогонь знищив 25 господарств з 80 будинками, з живим і мертвим інвентарем. Втра- та, спричинена пожежою, є около пів мільона злотих. Підчас пожежі 5 осіб погарякло та один стражник зломив собі руку. В рятуночній акції брали участь 22 пожежні сторожі короткоєньського, ясельського й сьвіцького повіту.

Оцею дорогою прохаємо Поштовий Уряд у Муншіні перевести доходження в справі недоручення „Нашого Лемка“ ч. 7 (79) з дня 1. IV. 1937. адресатам-передплатникам у Злочоцькому, Лелюхові, Шавнику. Про вислід доходження прохаємо ласкаво повідомити Адміністрацію „Нашого Лемка“.

— Конфіскація часописів на Закарпатті. В зв'язку з останніми подіями закарпатської автономії, на Закарпатті примінено дуже гостру цензуру преси, що висловлювалася би бодай трошки незадоволено проти чеської політики супроти Закарпаття. Від кількох тижнів „вільнесий“ часопис на Закарпатті є вже буденним явищем. І так, сконфісковано з посліднього числа органу Української Селянської Партії „Народньої Сиди“ ж дві сторони, потім останнє число урядового органу українських учителів „Учительського Голосу“, кілька чисел націоналістичного „Нашого Пути“ і багато інших часописів.

— Українці в Канаді добули нагороду за добру господарку. Альбертський фармери добули на недавній інтернаціональній виставі сіна та збіжжя в Шікаго 26 нагород за пшеницю й овес. Світове першівство за виплекання найліпшої пшениці та вівса добув Герман Треале з Веббі. З українців добули нагороди за знамениту пшеницю Іван Ластівка з Вилінгдону та Юрко Топольницький з Сьєнтяні. Першу нагороду за овес дістав Треале. П'яту нагороду за овес добув Михайло Колесар з Калагу, Ата. Тежко українці А. Ластівка з Вилінгдону та Юрко Топольницький дістали нагороди за овес.

— Бережіться вогню Дня 23. III ц. р. пополудні в Крипці - селі коло приходства повстала пожежа у домі господаря Михайла Тиліцака. Згоріли два господарства. Вогонь так скоро обхопив будинки, що не далось нічого врятувати з мертвого інвентаря. Шкоди доходить до 20 тисяч зл.

— Новий скарб нашої землі. Коло самого міста Ліська вкрито 6 джерел з лікувально-мінеральними водами. Джерела лежать на терені міста Ліська, яке думає їх врендувати. Думають, що з огляду на велику лікувальну силу цих джерел, Лісько стане часом визначним купельно-лікувальним місцем.

— Зачиннені двері й рукавички. Недавно в селі Перунка, біля Крипці невідомі люди добилися до шкільної сади, позимали зі стін портрети й поукладали їх на долівці. Шкільну печатку винесли на вулицю. Цікаве, що двері й вікна у школі були потому щільно позачинявані. Переведене слідство нічого певного не виказало; хіба стільки, що обрзали маніпулювати хтось у рукавичках. Огже позачинявані вікна і двері, дальше рукавички вказували би на те, що тут хтось зродував дуже близький.

— Волосні поштарі. У зв'язку з недавнім розпорядком установлено вже по деяких громадах волосних листарів, які будуть усім адре-

Кожний Лемко як свідомий Українець

обезпеч своє майно від огню й від крадіжки - влому тільки в одинокому українському

Товаристві Взаїмних Обезпечень

„ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

ФЕЛОНІ, ХОРУГВИ, КИЛИМИ та всяку одєжу хем і чо чистить, відновляє і красить одиноко українська

МЕХАНІЧНА ПРАЛЬНЯ „АТА“

З провінції просимо посилати поштою.
у Львові, ул. Зелена 31.

сатам доручувати поштові посилки. — З Лавової в Новосандецькій повідомляють нас, що в тому селі устатовлено волосним поштарем чужого чоловіка, хоч у селі 90% українського населення та неоди часний громадянин міг би у селі сповняти цей уряд. Дивно, що не береться під огляд цих жахливих обставин і біді перенаселеного села, де повно баробітніх, а призначується чужосторонній елемент до нашого крайно бідного та безпрісего села.

— Карють за гини - молитву. Перед Окр. Судом у Ришаві потягнули до відповідальності о. Марка й дяка Степана за співання в церкві в Володзі гини „Боже Великий Єдиний“. Прокуратор доглянув у цьому гині „звороти, що відомо висловлюються про Польщу“. Суддя Яєнскі засудив дяка на 10 зл. гривини, а о. Марка звільнив від вини й карі.

ПРИСИЛАЙТЕ НАЛЕЖНІСТЬ ЗА КНИЖКИ І ПЕРЕДПЛАТУ.

— Осторога. Еміграційний Синдикат подє до прилодного відома, що вська рекрутация робітників до Франції, Бельгії і до інших європейських, як і заморських країн, ведена приватними особами й установами, є заборонена. Еміграційні власти повідомляють, що за наслідки нелегального вербування для осіб евентуально пошкодовані, які всупереч острогам у пресі виявляють вз'ємнини з нелегально ділаючими еміграційними агентами, або владчують їм якісь суми на радуюнок обидних контрактів праці чи поладкування формальностей — не відповідають і тільки започатковують карні доходження проти порушюючих еміграційні закон.

— Перенесення домівки РСУК. В день 30. і 31. березня ц. р. переніс Ревізійний Союз Українських Кооператив у Львові свої біора з дотеперішньої домівки при вул. Міцкевича 12, до нової власної домівки при вул. Технічній 1.

— Важне для тих, що їдуть до Бразилії. Всі емігранти, що їдуть до Бразилії, згідно з бразилійським імміграційним законом, мусять уміти писати. Є це згідно з бразилійським законом з 1934 р., який каже, що чужинці, які не вміють читати ні писати, не мають права висідати у бразилійських пристанях.

— Приспінення затвердження контрактів праці. Щоб приспінити погодження дозволити на виїзд до Франції і до Бельгії на основі контрактів праці, Міністерство Суспільної Опіки рішило затверджувати пропозиції контрактів праці, не вимагаючи долучування до нього всіх особистих документів особи, зазначеної в контракті. Цим способом затвердження контракту праці буде прискорено, бо буде незалежно від часу, потрібного на вироблення особистих документів.

— Нові поштові марки. В Німеччині і в Польщі вийшли нові поштові значки — в Німеччині з портретом Гітлера, у Польщі Ридза-Сміглого.

— Чи це має бути ревізія? Дня 13. березня ц. р. на пробу хору членів кружка „Рідної Школи“ в Ліпші, пов. Лісько, впади поліцейські зі станиці в Унятичах, приказали присутнім встати і стати переводити ось таку „ревізію“: по одному хористові виводили до сцени, казали знімати взуття, опісля боших випускали на двір. За чим шукали, свідомо, лише в „ревідуваннях“ позабірали годинники, електричні лямпочки та палиці. На запит о. Канди, голови кружка, на якій основі переводять ревізію, відповіли, що „ксендза то не обходзі“. Дівчат „ревідувала“ наймичка зі станиці поліції, яка у присутності поліцейських розціпала дівчатам сорочки, блузки та піднімала спідвиці („Діло“ ч. 69).

— Нова поштова агенція. У поштовій агенції в Небещанах, біля Буківська в сандіцькому повіті звели телеграфічну й телефонічну службу в означених годинах.

Мурована дзвіниця в Зидрановій.

— Золоті великодні писанки. У Лондоні виставили на показ серед ріжних дорожочинностей російської царської родини золоті писанки, які щороку діставала в дарунок царя від свого придворного ювеліра. Деякі з тих писанок залишилися й досі. Одна з них є з гірського кришталу у формі царівного замку, де на pedestалі стоїть пава, що ходить і кланяється. Є там моделі лебедів та ріжних фантастичних потвор. В одному ящику є портрет царя на червоному діаманті з корони Петра I. Знавці твердять, що червоний діамант у природі не існує і його створив якийсь великий мистець-хімік. Сам цей діамант варт — 15.000 фунтів штерлінгів!

— Носив вовк, понесли вока. У селі Лодичі солтисував довгий час Михайло Филип. Люди казали, що він впродовж свого урядування був дуже „сиромудрий“. Ніхто нічим не міг йому догодити. Тож на щастя всім громадянам сянішке старосту призначало на солтиса громадянина Івана Фика і з того приводу Лодичани висказують свої надії, що новий солтис не підмавлятиме і буде чесно сповняти свій уряд, та що віддасть Божого, що Божого, та царів, що царів.

— Вистерігаймося знахорів. Господар Іван Тимцю у Волі Кречівській мав лише одну корову. Корову до того тільки, тому він дуже тішився, що як вона отелиться, буде мати телятко; за теляткою візьме гроші й купить собі чоботи, а корова буде доїтися та Іванова жінка прискладає діжмочку сира на Великдень. Але Іван не пішов до свого зятя Юрка Ярчинського у Пилі, що має ветеринарну книжку, за порадою; лише запросив собі на біду знахорку з Кречева й вона

так лікувала корову по отеленні, що корова витягнула ноги й бідний Іван лишився далше бідувати. Мимохіть насувається думка, скільки то вже біді накопили знахорі нашим господарям та годі їм зрозуміти, що знахор парчак, шерб-видригіш. Можеб так багатіші гзди в доколичніх селах скинулись по сотикові та купили для Івана яке коровеня, щоб він так не бідував і вже більше не ходив по знахорах. Громада по нитці, Іванові буда сорочина.

— Самі підшукайте у Вашому селі таких, що треба би їм читати „Нашого Лемка“. Чежики крідце, як усі будемо свідомі й культурні; тому посилайте дописи, подавайте нам адреси нових передплатників нашого часопису.

— Через незгоду в родині. В селі Нижній Мохначі коло Мушини зять Анни Гарбега в сварці зі своєю жінкою, копува свою тещу так нещасливо в живих, що вона внаслідок внутрешньої кровотечі померла в дорозі до лічниці. Покається люди, чого себе взаїмно мурдуєте?

— Багато комуністів, переважно жидів, арештували в останніх днях у Польщі. Це доказ, хто в часе розкладову комуністичну роботу. Жидо-комуні треба протиставити християнську й національну свідомість.

— Нові багатства. Поклади камінного вугля відкрили на території громади Відачів біля вузькошляхової залізнички Переворськ—Днів. Недавно знайшли поклади камінного вугля в осаді Йодлівка ярославського повіту.

— Хтось відкрив шруб шини. На лінії Львів—Самбір, коло станиці Коропув хтось відкрив ві залізничних шин кілька шруб. Залізничники скоро заважили брак шруб й направили шини, тому не було ніякої катастрофи. За спеціалістами від залізничних шруб шукає поліція. Пам'ятайте, що тяжка кара Jede кожного, як важисе би відкручувати шруб шини.

Купуйте тільки
найкращі шевські кілки
ДЕНДРА

фабрика
у
Львові

вул.
Потельного
ч. 85 а.

Не вільно нам забувати,
що всілякі **ЦУКОРКИ**
ШОКОЛЯДИ
Й СОЛОДКЕ
ПЕЧИВО

купуємо тільки з правдиво
української фабрики

„ФОРТУНА НОВА“

Повний занепад московіфільських кооператив.

„Кооперативний Вістник“ (ч. 2) орган „Русского Ревізіонного Союзу“, подає огляд бізнесів московіфільських кооператив для закупу і збуту за 1935. р. З нього довідуємося, що московіфи мали всіх кооператив для закупу і збуту при кінци грудня 1935 р. 119, а в 1934. р. 123 кооперативи. Отже в 1935. р. число московіфільських кооператив зменшилося на 4. Щоби підбадьорити „русских“ на дусі, автор статті, сам директор „Р. Р. С.“ К. Гінасевіч, запевняє, що „русский народ в організації не слабеє і то найлучше доказательство для тих, котрі твердять, що русский рух есть на вымертѣю“. Доказує це тим, що — мовляв — тепер є московіфільських кооперативних діячів 37 разів більше, як у тих передвоєнних часах, коли „русских“ кооператив було лише 3. Найбільше московіфільських кооператив є у львівським воєводствах, бо 83, у тернопільським воєводствах — 27, у станіславівським — 9. Згадані кооперативи мали в 1935. р. усіх членів 6.653; хоч їм прибуло 176 нових членів, зате виступило аж 311 членів, себто і число членів зменшилося на 135 осіб. Таким чином зменшилося теж пересічне число членів на одну кооперативу, бо коли в 1934 р. було пересічно 55 членів на одну кооперативу, то з кінцем 1935. р. було вже їх пересічно 54 на одну кооперативу. В 1935. р. зменшилося теж число кооперативних працівників зі 130 на 115, так, що разом з членами управ було їх 470. Пересічна винагорода крамарів сягала 21 зол. місячно. Автор нарікає, що ні крамарі ні члени управ не читають „русских газет, ізданий і т. п.“, хоч достають „заплату з общественных жерел“.

Торги в 101 кооперативах у 1935. р. сягали 1,135,575 зол. і зро-

сли в порівнанні з 1934 р. на 1%. Пересічно одна кооператива торгувала річно 11,240 зол., але 51 кооператив мало торги нижче 8.000 зол. Загальні оборотові фонди в 473.000 зол. Зате самі товарні борги у московіфільських кооперативах 1935. р. зменшилися з 498.000 на сягають 198.639 зол. До того приходять „інші довжники“ на 33.671 так, що 101 московіфільських кооператив мало на довжниках аж 232.310 зол. тоді, як їх уділи сягали лише 40.634 зол. Слід додати, що ревізія виявила в 101 московіфільських кооперативах кругло 8.000 зол. манка. Отже московіфільські кооперативи розборгували більше ніж 8 разів у порівнанні до призбираних уділів. І так пересічно одна московіфільська кооператива має самих товарних боргів на 1.805 зол., запаса товарів на 545 зол. та уділового фонду на 369 зол. Ось так на одного члена припадає 34 зол. боргу і лише 6 зол. уділу! Слід теж згадати, що уділи членів зменшилися в 1935 р. з 43.031 зол. до 40.634 зол. так, що на одну одну кооперативу випадає 369 зол. уділового фонду. Далі товариші, готівкові та інші вірителі у московіфільських кооперативах сягають понад 207.522 зол. Вкінці автор подає дипломатично тільки суму білянсових надвишок за 1935. р. в сумі 17.754 зол., не подаючи при тим білянсових страт (в 1934. р. надвишки сягали 15.506 зол., а страти 18.999 зол.).

Не зважаючи на цілковиту мізерію й упадок московіфільських кооператив, автор запевняє, що „русскі“ кооперативи доходять до бюджетової рівноваги, бо відбувається „чистка“ на рахунку довжників, боргів і т. п. Чи це не глум над здоровим розумом читачів? („Діло“ ч. 69).

ПРАКТИКИ „ПЕДАГОГІВ“ НА ДУШАХ УКРАЇНСЬКОЇ ДІТВОРИ НА ЛЕМКОВІЩИНІ.

В щоденнику „Українські Вісті“ з дня 3 ц. м. ч. 73 знаходимо таку новину:

„Діний „практики“ управляє учительська пара в селі Семушові, у Сянчичині. В цьому селі живе 800 українців. Їхні діти — як годиться — ходять до місцевої школи, до речі теж української. Наука йшла ввесь час правильним шляхом.

Та ось тутешній учительський парі поляків захотілося знечевя пожуничатись над українською дітворою. Після науки велили вони дітям молитись по-польськи. А діти — ні чичиркі!

Розлоблений мовчанкою дітей шовіністичний учитель тримав хлопців у класі аж до шестого години вечором. Очевидно, що діти й далі не молилися по-польськи, хоч як були вони голодні. І був би отой шовініст хто зна, як довго

Памяти Великого Громадянина.

Для 8 березня ч. р. в Лукавичі, н. Лєсько, захриє на віки очі Андрій Шевчик, котрий через 72 літ бороває з темнотою і нуджою в українських селах на промежжі Лемківщини та Войкіщини.

Та том він сам був неписьменний, оминає для добра народу зробив він більше як сотки письменних та освітких освічених.

Пригадаймо собі передвоєнні часи на нашому Підкарпатті, та ще до того в лєському повіті, де в селарі крім „дєла і попа“ не стрінеш нікого більше, хіба жидів-прендрів, які вели секретарські поодиноких громад і були бородниками наших батьків — коли то на ціле село лєвиці 2—3 перчатати дєдо змілі, а москвова неоволч за рублі круувала дучі нашого села — тоді саме живе бідний, денний зарібник б. л. н. Андрій Шевчик у селі Лукавичі. Живє з жінкою і в 6 дітей з праці рук! Часто кривавий ніг змиває його змарніле але червєє лице, руки попузли від праці, та все таки в йому родиться шльахотна думка звільнитись бодай своїм дітям від такої тяжкої праці. Він перший докопєє великого оїла, саме — він перший, денний зарібник-бідняк, — пославє свої єсини до української гімназії в Переміжчї, покликає того, що під носом в Сянці бодє іна гімназія та всі й то дослєно всі! з могоє сміаць!

„Вихова дітей і дав їм все, що тільки батько дичини дати може і пустє їх у світ, як вартієних і пожиточних громадян українського народу, хоч сподівавєсь бодай на старі літа мати їх при собі.“ — Оминає думкава доля, вєсна дуртовина розкинула їх, та все таки всі вони працюють для добра України! — говорив о. Стеранка над могилою б. л. н. Андрія.

Він був ставном українського життя у Ліщині — бо вибори всіх наших послів до австрійського парламенту і галицького сейму з лєської округи — залежали від його!

За це дїкновєся восторому цей Великий Громадянин, як нікто перед ним у Мастирєвичині. Угальняний хор відрєдовив його до місяця вічного спокою, а народ — зрозуміє вагу життя покійника — відпрєдовив з належного пошаною, його на цвинтар.

Хай земля буде пером Великого Громадянинові!

Ще тримав дітей у школі, однак мабути й він зголоднів. Діти заплакани пізно вечором вернули зі школи доми.

Цей нечуваній садистичний акт шовініста подємо до прилюдного відома“.

Юліян Тарнович.

Історичний словник Лемківщини.

Досі ніхто не завдав собі кривітки труду, щоб подати загальному нашого громадянства в доступний спосіб цілий — так сказати би — образ нашої гіснійої батьківщини Лемківщини. Знаємо вправді, що за межами нашого рідного села є друге село, знаємо теж його назву й наше містечко, де ходимо на торги або поладнати наші суспільні справи; дехто врешті з нас виіздить поза межі нашого окремого повіту, однак не точно, у подробицях не всі могли б ми відповісти на питання, скільки приміром у сім сіл у нашої батьківщини, яке найбільше наше місто, в якому повіті це село, чи далеко тут до залізниці; тому вважаємо необхідною річчю коротко поазбучно зібрати всі місцевості у Лемківщині в один інформативний підручник словникової.

Абрамова, присілок віддалений 1 км. від матірнього села Риманівська Завадка, між Ядольськими й Дуклею, в Риманівській окрузі. Відомий присілок з того, що тут основано та ведено в 1929—31 рр. першу на Лемківщині школу Рідної Школи.

Андріївка, українське село віддалене від Милиха 4 км. у Новосандеччині, з українською греко-католицькою церквою, збудованою в 1876. році. Село повстало в половині XIV. сторіччя, щебо в часі загального заселювання Мушинської округи. В андріївській церкві досі знаходиться залізна штаба, що її вживають від непам'ятних часів замість дагона¹⁾. Дехто виводить початок села від назви св. Апостола Андрія, який на Україні проповідував Христову віру. Однак більше правдоподібно, що перший поселенець, який тут прийшов зі сходу та перший поселився в теперішній Андріївці, звався Андрій і від нього село переназвалося. Найближче містечко Мушина.

Андрухівці, село віддалене 3 км. від Пеллі, у Снянччині. Залізниця в Новосілянцях-Гневош.

Балутянка, гірське село з деревляною церквою Пресв. Богородиці, збудованою 1820. р., віддалене 3 км. від Дошна в Риманівській окрузі; повстало в першій половині 15. сторіччя, як дочерне село Дошна.

Бажанівка, село положене на так званих Снянчських долах, відоме вже в 1443. р. як власність Петра Смолицького²⁾, що походив з української роду.

Баниця, віддалена 2 км. від парохії в Кривій, Горлицької землі, повстала при кінці 16. сторіччя, місто Горлиці.

Баниця, село в Гривівській окрузі, з гр.-кат. церквою під покровом св. Косми й Дам'яна, збуд. 1798. р., відоме вже в 15. сторіччі; залізниця у Гривові, пошта Снітниця.

Баране, віддалене 6 км. від Ольхівця в Дуклянській окрузі, повстало в 16. сторіччі як дочерне Ольхівця.

Барвінок, велике українське село віддалене 2¼ км. від матірньої Зиндранової з гр.-кат. церквою, збуд. 1821. р.; давня церква згоріла в 1790. р. Як самостійна парохія Барвінок перетривав до

1815. р. Назва села мабуть від цвіту барвінок, що його тамошні жінки залюбки плетуть. Записки й метричні книги заведені в Барвінку від 1745. р. Залізниця в Івоничі.

Барнівце, невеличке село віддалене 6 км. від Матієвої в Новосандеччині, відоме історично щебо в 18. сторіччі.

Барич, златинізоване сільце в 16. сторіччі, віддалене 3 км. від Глудна в Березівщині³⁾.

Баричка, мале село віддалене 4 км. від Близьки в Стрижівській окрузі, відоме біля 1630. р. зі судових документів.

Бартківка, віддалена 2 км. від Павлокової біля Динова, взяла свою назву від оселенця Вартоломея.

Бахір, село в Березівщині з гр.-кат. мурованою церквою, збуд. 1846. р., оселене в 14. сторіччі, якому надано німецьке право в 15. сторіччі, однак вже в XVI. стор. Катериною Ваповською перетягнене на латинське.

Бахирець, село в Березівщині, що до 1794. р. було самостійною парохією, тепер златинізоване.

Белхівка, сільце віддалене 6 км. від Волиці коло Буківська з гр.-кат. мурованою каплицею, збуд. 1901. р.

Бережанка, златинізоване село, віддалене 3 км. від Бонаривки, що ще в 15. сторіччі було українське⁴⁾. Заселене мабуть взятими до неволі козаками.

Березів, місто, українське мала скількість.

Берест, село в Гривівській окрузі, відоме вже з 1368. р., коли то дідич Шимбарку й Береста — Іван Гладич, українське, поміняв Берест за якийсь посілости коло Бохні. Гр.-кат. церква збудована в Бересті 1842. р. В 1866. та 1873. рр. навістили село голод і холера, тут також засновано перше братство тверезости вже в 1844. р.

Биківці, село віддалене 3 км. від Вільховцях, або 6 км. від Сянока; колись було тут гр.-кат. приходство. Село мішане від часу приходу до місцевого двора мазурів як двірської служби в 18. сторіччі. Книжки й метрики заведені в Биківцях від 1784. р.

Біла Вода, українське село віддалене 3 км. від матірнього Яврівки, назване так від потічка той самої назви. Найближче містечко Коростенко над Дунайцем, недалеко теж відомо лінича місцевість у Шаниві.

Білича, українське село віддалене від матірніх Ізб 4 км. у Гривівській окрузі, відоме вже в 16. сторіччі з контрактів поділу приходства в Ізбах примілежними добрами. Пошта у Снітниці, місто Гривів.

Більцарєва, українське село в Гривівщині з греко-католицькою церквою, збудованою в 1760. році. Село відоме з різних судових і королівських актів у 16. сторіччі. До Гривова 10 км., до Нового Санча 30 км.

Білянка, дочерне село Личин, у Горлицькій окрузі, до міста Горлиць 6 км. Колись належало до парохії в Климківці; церква в селі греко-католицька, побудована в 1773. році.

¹⁾ Ф. Ковковський, Східними межами Лемківщини. Львів 1937.

²⁾ Деніс Зубрицький: Границі між українським (а о риг. руським) і польським населенням Галичини. Львів 1845.

³⁾ А. Шнайдер: До історії Галичини, Львів 1868.
⁴⁾ Др. П. Домбковський: Начерки з життя сніцької шляхти, Львів 1923.

Біч (Бич), колись наша оселя, віддалена 13 км. від парохії в Розділлі біля Липинок залізнична в Лібущі.

Блажова, село в Березівській землі, залізнична в Динові. Число українців греко-католиків у селі невелике.

Близьке, сільце віддалене 15 км. від Издебок, у Березівській окрузі, місто Динів.

Близянка, українське село в Стрижівській окрузі, з греко-католицькою церквою Успення Пресвятої Богородиці, збудованою в 1865. році; відоме з ерекційних документів у 16. сторіччі (1630. рік). Місто Стрижів, старство у Рашчі 35 км.

Блихнарка, дочерне село Висові в Грибівській окрузі з греко-католицькою українською церквою збудованою в 1801. році. До Висові 2 км. Село основане в перших початках 16. сторіччя, колись самостійна парохія.

Бодаки, невеличке гарне сільце, дочерне Бортого в Горлицькій окрузі; пошта Руська Ролиця.

Богуша, мале українське село в Новосандецькій землі, віддалене від Руської Королевої 4 км. з греко-католицькою церквою святого Великомученика Дмитрія, збудов. 1858. р. Найближче містечко Грибів.

Боднарка, українське село (число українців 775) з греко-католицькою церквою під покровом Пресвятої Богородиці, мурованою в 1900. р.;

належало давніше до деканату в Бічі. Пошта й залізнична в Липинках коло Біча, 7 км.

Бонарівка, одне з найкращих сіл у Лемківщині під кожним оглядом, з українською греко-католицькою церквою під покровом Пресвятої Богородиці, збудованою в 1841. році. Відоме вже біля 1439. року та поселене українськими козаками, забраними в полон, які осунали це велике село. Найближче містечко Стрижів над Вислоком, 14 км. У селі є всі українські культурно-освітні та економічні товариства.

Бортне, українське село (число греко-католиків українців 270) з греко-католицькою церквою св. Косми й Даміана, збудованою в 1842. році. Місто Горлиць 21 км., пошта Руська Ролиця 12 км. Село поселене в 16. сторіччі, славне тим, що з Бортого вийшли два українські єпископи, саме єпископ Д-р Тома Полянський (1796—1869) й єпископ Д-р Юліян Пелеш (1843—1896).

Босько над Вислоком, велике село з присілком Грабів і Поріччя. Церква в Боську греко-католицька збудована в 1881. році (за Вислоком у латинській частині є костел). Село основане в 16. сторіччі. До Сянока 21 км., до Риманова 7 км., залізнична в місті. Українців греко-католиків у селі 1874. З Боська родом Впр. о. д-р Микола Денюк, професор Духовної Семінарії в Перемишлі.

Братківка в Коросиянській окрузі, біля Фриштаку. (Далі буде).

Андрій Вірлинний.

Пісня весняних гір.

Лупайте ви скалу темряви, що давить ваші груди. День і ніч!

Аж розчавите її в марний пісок. Тоді... Тоді розсміяним теплом дихнете всі. Ви всі! Ваш крок значимим залізом всі сліди давніх шляхів. І відомоном плістиме понад зеленими верхами. Тоді...

Ви чуєте? Тоді!

Для вас нема межі, й дикі стовбурі најжених тинів, перегород мусітимуть щезати й розпливатись ген перед здоровим вашим кроком.

Такий був зов.

Одні не мали вух, а другі йшли на ясний шлях. Вони орди, сини блакитних гір. І йшли. Ішли і вмивались потом, засмалювали сонцем груди, і гартували болем свої коряві руки. Топились перед ними зло й ідеке насильство заверталось. Бо скрита думка, що мріяла про домовину синів зелених гір невилі була покласти гать їх бистрому святому розгонові.

У своїй синяві співали гори лунко про їх завзяття. Синів своїх. Зелених гір. І про їх бистрий гарт.

* * *

Було село. Цвило в садах. Ні, це сади лиш зацвітали. Під квітом їх гули чмелі. І жив Степан. І раз сказав Максим: „Пора у похід нам! Правдиве слово треба нам!“

На те Степан скривав душею, і пошепки стискав правницю ала. Таким це був Іван, Петро, Богдан, що утікав, коли мостити треба було шлях і тайком позирав, коли Максимів було більше.

А він, Максим, лиш сів зерно. І ждав, коли всміхнеться золотистий свіжий лан. Пашної ярї пшениці, довгі й чисті загоны.

І раз сходило зерно. А другий раз почва родила кукіль. Далеко це не колосився повний довгий лан. Пшеницею й повним зерном. Було й зерно й широкими плями пишався гордий квітом, мов розперзаний збудований Іван — кукіль.

А той Максим ніраз не вгавав.

Зелені гори співали раз-у-раз про ясний шлях і впертий гарт. І сонце червоніло щоранку й вечора погладило Максимів лан і пригрівало...

І виріс повний лан. Зазолотилася свята пшениця. І дала добре зерно. Й весною вже, коли сховалось старе стерня й справлена здоровим кормом весняна чорна скиба вже клькала до себе яре зерно, уже Максим не сів сам.

За ним вгиналися під тягарем здорових міхів зерна, давний Степан і заборонявав отой Іван, Петро, Богдан...

Завило село. Й сади цвіли, брєніли бжолі, і золотистий лан.

* * *

Вмираючи сказав Степан і боягуз давний Іван: О! Вже не змиршавіє наш пшеничний лан. Правдивим словом, засіяні загоны й плаї кукілью уже заглушені на віки там.

І гори, що давніш сміялися крізь биті мряки, вітали оброблені давні загоны крізь ясну синяву й співали пісню:

Вже ясний шлях і чути кроки там. Марний пісок колить могутчої скали злиняв. На тому місці пишавсь довжезний, золотистий, гордий — пшеничний лан.

Господарська сторінка.

НОВІТНЯ, ВИПРОБУВАНА КАПУСТА ДЛЯ ГІР.

Ану, вгадайте, чому наші гори не родять капусти та наші господарі їздять тому нерас по кількохнайтися миль за копою головок до явчаниця.

Той, що знає як тяжко в горах вдається капуста, відповідь коротко: У горах не родиться капуста тому, що за коротке літо так, що лише зрідка звивають голівки, а тут вже й зима. Ця відповідь правильна. В горах є справді за коротке літо, щоб капуста груншівка могла доспіти. На долах вона вдається дуже добре, але в гори зовсім не підходить. Тому, що господарі в горах хотіли від долинокік переняти управу капусти, то значаю брели за долів і насіння, яке їм не вдавалося. Згодом деякі гірські села закинули управу капусти зовсім, бо з'явилися у добрий вислід. Якби хтось занявся був випробуванням різних галузків росад, то може би наші гори знали як називається їх капуста і мали би вже своє насіння. А то стоїмо бізрало до нині і не знаємо, що робити. На щастя появився прекрасний гатунок капусти під назвою „Чудо гір“, яку продає інж. Василь Созанський, Стрий, Новий Світ 34, в ціні 1.50 зол. за одно деко (10 гдр.) з перськимю. Ця капуста вдається дуже добре навіть у 1000 метрових горах і є в нас вже гаразд випробувана. Росаду треба сіяти в городі біля хати, де є затінуто та садити на 40 см. в квадрат, у добре вигноену й полити гноївкою землю. Найліпше росте ця капуста по конюшині, де пасля зівні або як дамо в ямку перегалію гною. Свійкий гній під капусту „чудо гір“ не добрий. Тому радимо всюди давати лиштій пережалий, черний (м'ясний) а ділки соломистого.

Хто спробує цього року і спровадить собі бодай одне деко (гороші слати наперід), той певно дочекається у своїх горах своєї гарної капусти.

Якщо кожен гірське село закупило би одне деко, то на другий рік були би й випадки, з яких вродиться насіння для цілого села. Треба зазначити, що „Чудо гір“ вдається в на долах, де приходить за два місяці після садження. Сіяти росаду можна ще цілий квітень у глибоких горах.

БІЛУ ЧИ ЧЕРВОНУ КОНЮШИНУ СІЯТИ?

Кожний господар знає, що найкращою пашею для худоби і коней є конюшина. Але чи вона вродиться, чи ні, на це складається кілька чинників. Перший чинник, це чиста конюшина, без усяких домішок інших рослин, головню каняки „виллобу“. Друга справа, що відповідно виправда, вироблена земля і так само справдана штучним, або природнім навозом. Найкращим штучним навозом на лемківські землі є бельгійська томасина, краєва супертомасина і другі.

Засадничо є два роди конюшини: біла й червона. Однак найкраща паша з червоної конюшини. Обі конюшини є медодійними рослинами; з червоної плоди дуже мало користають, зате збирають дуже багато меду з білої. Тому хтось мє пасіку і залежить йому на меді, повинен сіяти білу конюшину.

Торговці конюшинною, купують насіння замичищем, та опісля доцерна дають його до відчищення в слідуючий спосіб. Перше чищення від каняки „виллобу“ відбувається на відповідно до того уладженому млинку, що називається він від своєї марки „Кускута“. Обслуговує його один чоловік. Перемалюване насіння само сиплється до мішки. Каняка вгномість паде під млинку, перебіваю відповідними ситами (решетами) З боків відходить брудна конюшина з піском.

Чиста конюшина від каняки йде тепер на так зв. триєр, котрий обслуговує рівнож одна особа. Обі ті машини є порушувані електрикою.

Тут переводиться основне чищення конюшини від всяких інших домішок. Чиста під гваранцією конюшина, сиплється сама до мішка. Опісля береться всі мішки на вагу, щоб кожний важив 100 кг., а відтак пробку такої конюшини дається фахівцями до прослідження чи вона чиста від каняки. Він потверджує це на письмі, та щойно тоді пльомується мішки і конюшина готова до гуртової, чи подрібної розпродажі.

Всі випадки, котрі називаються „вілр. бабка, з під сит, боки“ і т. д. купують як відпадки за півдромо жида, які те все ще трохи відчищують, мішають з доброю і продають за добру. І єа такої ко-

нюшини роблять добрий інтерес, бо 100 кг. коштує около 150 зол. А наш бідний селянин дивується чому то конюшина не посодилась, бо каже, що вимерзла, а то неправда, бо як купив у жида й посіяв пісок, то що мало сходити? Тому час оглятисся і вже оглянутися за доброю конюшиною, а може: купити дешево і добрий товар в нашій фірмі „Центросоюз“. Тут може: дістати також штучні навози. Тому чим скорше шліть замовлення через кооперативи у ваших селах, або Сянік, а можете бути певні, що конюшина буде чиста і вся зйде.

Адреса „Центросоюзу“: Львів, ул. Зіморевича 20. Тут посилайте свої замовлення на конюшину штучної погної, різнанчі машини, бо тут товар найкращий і по біржових цінах.

Практикант.

ПОХВАЛЬНЕ ДІЛО.

При Кружку „Сільського Господаря“ у Корол. Вороблику з ініціативи представника Філії С. Г. в Сяноці, І. Ковальського й при діяльній співуачасті заінтересованих — засновано Жіночу Секцію Хліборобського Випколу Молоді.

З огляду на те, що досі жінки більшість цікавилися сільськими новинками, а дорість мало інтересувалась поступовим хліборобством (маже гарними грушками та яблочками у... чужому саді!) — зорганізована Філією обох Секцій слід вважати за корисний початок дуже корисної праці (краще пізна, як ніколи!).

До новозаснованих Секцій треба ставитися з глибокою вірою в корисний успіх праці, тоді — дасть Бог — дочекаємося і на тому полі реальних і багатих наслідків А як там зі шкільною овочевих делев? (!) Час її заложити.

ЦЕНТРОСОЮЗ

ЕКСПОРТУЄ

збіжжя
бекони
дріб
яйця
клоччя

ПРОДУКУЄ

моло
мясні вироби
навивас нитки

2 наших сіл і міст

ЛОДИНА, КОЛО МРИГОЛУДУ.

Читальня „Просвіти“ в Лодині знову одержала заборону на членську танкову збаву. Послідня збаву відбулася ще в дні 2. лютого 1936 р. та й за це секретар читальні ходив кілька разів на розправу. Дивне теж, що домівка читальні якслід викінчена, крита бляхою та все ще найдеться якась причина, через яку годі добитися дозволу на культурну збаву. Віддай — чи це все ще не справи солтиса, який таки обстоює при своєму, що не дасть Українцям ширше розгорнути крила до культурної праці. Виділ читальні „Просвіти“ повинен таки старатися вивести цю справу.

ВИСОЧАНИ, КОЛО ШАВНОГО.

У цьому селі завішено в урядованні солтиса Дмитра Гайдука за незгідне з правдою видання свідцтва убожства.

ТИРЯВА ВОЛОСЬКА.

Дня 18. березня ц. р. прийшов до секретаря читальні „Просвіти“ в Тиряві Волоській місцевий солтис з припорученням висунути державний прапор на димівці, де примітка читальні. При цьому солтис грозив, що голова читальні піде на 6 місяців до тюрми, якщо не сповнить його приказу. Те саме діялося в селі Голучках, де на приказ солтиса вивішено на димівці читальні державний прапор з одного боку та український з другого.

СЕМУШЕВА БІЛЯ ТИРЯВИ ВОЛ.

Кружок „Сільського Господаря“ в Семушеві розпочав свої праці дня 20. лютого ц. р. Членів досі вписалося 33. Кружок приїхав в димівці Українського Народного Дому. На голову кружка вибрано громадянина Михайла Ялчишина, на заступника Семена Шпака, на секретаря Івані Волянського та на скарбника Михайла Стідника. Одночасно оснований при Кружку пасічнику Секцію та назначено відчинити с/м-танкову станицю, яка буде доставляти сметану до Районової Молочарні в Сметані Зновже під осінь задумують свідо-

мі клети Кружка зложити допомоговий шпихлір із збіжжям, щоб менше заможні господарі могли порятуватися в часі переділовку та на засіві. Щастя Боже в праці!

БОНАРІВКА, КОЛО СТРИЖЕВА.

У запусту сиділо відграв А-маторський Гурток при читальні „Просвіти“ в Бонарівці виставу п. н. „Депутати до Відня“ і „Давид чарівник“. Чистий дохід призначено на побільшення бібліотеки та на культурні цілі „Просвіти“. По розвизанні кружка „Союзу Українок“ ушлося тепер відновити його діяльність та оживити працю серед місцевого українського жіноцтва. Тому що середі сходяться деякі українські жінки й дівчата до читальні „Просвіти“ на вечірки і всі прядуть, а одні голосно читає книжки та жіночі часописи, як „Жіноча Воля“, „Жіноча Доля“ та „Український город і дріб“. Також місцева українське Т-во „Дуг“ висилає одного підступину на лугівний курс до Львова.

Бонарівку відвідав 28. III. ц. р. делегат українських фабрик і промислових інституцій п. Мазурак та виголосна змістовний реферат про український промисл і його вироб, які слід всюди попірати та домагатися у всіх кооперативах і крамницях. Цього, на жаль, досі ще не зрозуміли Ванічани, та воліють — собі на ганьбу й сором — чужі, жидівські товари. Час і вам прозріти, і стати в рідні організації риди — та не слухати ворогів нашого села, бо вони лише про власну користь дбають. Ім байдужа доля нашого селянина.

Ванічани зрозуміють вже раз — хто ви, хто ваш брат і хто добра вам бажає!

ПИЛИ КОЛО СЕМУШЕВОЇ

Місцеві читальня „Просвіти“ ім Маркіяна Шашкевича внісла до сніжничого старства прохання на виставу п. н. „Цісарська медала“, яка день 7. березня ц. р. Та хоч у поданні виразно подали, що львівське старство дозволило що шукую до вистав і точно назвали число й дату дозволу, одначе вийт у Мриголоді так ствердив це прохання що він не знає (який тоді з його

урядовць — якщо він не знає ще досі, що читальня „Просвіти“ ім М. Шашкевича від 7. місяців веде свою дозволена та легальну культурно-освітню діяльність?), чи існує така установа; тому старство не дало дозволу на цю виставу. Щоб такі події не повторювалися. Виділ читальні повинен показати затвержені статуті владі та ще раз домагатися дозволу на виставу.

Туга за рідним краєм

О, Ти Рідна Земле-Моя,
Як Тебе я полюбив,
Тй гори і долини,
Де колись безжурно жив.

Там, де Бескид, де Карпати,
Там моя Батьківщина,
Там спочиває отця, маті,
Вся родина догана.

Тут не мій на чужині
Ні розкоші, ні вигоди,
Все на думі гай зелений
І в криницях чисті води.

Там то гори ті високі
Гордо споглядають,
Там пташата безупинно
Прекрасно співають.

Які мій, які любі
Рідний Край і люди,
Як згадаю, що в життю вже
Того більш не буде...

Петро Банковський
(Америка).

КРЕШВСЬКА ВОЛЯ.

Це незвичайне сільце теж біля Семушевої донедавна, бо до 1936 р. не мало своєї школи. До шкрки ходять воляни до Крешова, добромільського повіту. Хат у селі около 60, майже всі ще українські. Годі замовчувати, що мриголодський вийт подбав за старанням громадян, що дітвори в селі на решті буде вчитися, бо до села вже призначили вчительку. Підтеперішню пору ходит до школи 60 українських дітей та 5 польських. Від дітей повинні навчатися читати й писати рівнож старші громадяни, бо сьогодні дуже тяжко жити неграмотному. Вчитися ніколи не запізно, навпаки наука нікому не приносить сорому, лише честь і пошану. Тож волянська молоді і старші господарі разом беріться до книжки та скоро ставайте грамотні. У наших українських сльках не сміє бути ані один неграмотний.

Вірнівайте передплату та присилайте належність за книжки!

Члени Театральної Секції при Філії „Просвіти“ в Сяноці в часі поїздки з виставою до українських сіл у Східній.

ГОЛОС НАШИХ ЧИТАЧІВ.

Очевидно, що був на виставі „Мати“, яку Театральна Секція К. О. С. у Сяноці відіграла в Загупині, не бачить, щоби з'явилася вистава була перестаріла та деморалізуюча, як твердить автор допису „Театральна вистава у Сяноці“ у 1-шому числі „Нашого Лемка“.

Хоч згадана вистава представляє життя п'яка і зі сцени майже не сходить чарка й горівка, то провідна думка вистави „Мати“ є виховна й будуюча. П'яка Ів'я пропонує грунт і продає хату жидові хоч присягнути перед громадою, що того не зробить. Одна мати тільки не страшила віри в синя й вірять, що він навернеться. Задумавши бажання матері сповнюється. В кінець дії вистави Іван після повороту з в'язниці кається під хрестом Виковану думку вистави „Мати“ зрозуміла теж добре прийняла публіка, що живо оплескувала виконавців. Тому не але було, якби це влучно підібрану Театральною Секцією КОС виставу відіграв кожний аматорський гурток у своїй місцевості. Багато є на нашій Лемківщині сіл, де на жаль „шпіртайга“ є ще досі дуже в моді. Там зокрема загдача вистава „Мати“ й інші подібні до неї змістом повинні бути виставлені на сцені. Тоді наш Лемко наглядно побачив би, який погубний і шкідливий вплив має алкоголь не лише на родині, але й громадське життя нашого народу.

М. Ц.

ПЛЯТА ДО ПІДЛОГИ

„Французька маса“
фротеруюча і фарбуюча

позволяє найбагданішу господиню

фабрики

„Зоря“, Львів, Кордецького 51

КРАКІВ.

Шевченкові роковини у Кракові.

Українська краківська й доколичина колонія щироку з великим патизмом святкує Шевченківські роковини. Цього року відбулися вліт: два такі свята, оба з одною програмою: 14. березня в 12. год у салі „Багатеї“, друге того самого дня у „Просвіті“ в 19. год. Програма: 1. 1) Шевченко-Вербицький; „Заповіт“ — міш. хор; 2) Слово — Богдан Кравців; 3) Роздольський; „Сонце заходить“ — міш. хор; 4) Шевченко-Безкоровайний; „Минають дні“ — мелорекітација лектора Ю. Гейнка-Бездзювського. П. 5) Живий образ; 6) а) Людський; „Чорна рілля ізорна“, б) Лисенко; „Ой сів пугач“ — міш. хор; 7) Бандура; О. Ярмчук; 8) Кашубинський; „І світла і смеркає“ — міш. хор. Хорови проводили інж. Менцінський і студ. А. Біліньський. Найбільше призначені збору в бандурист Ярмчук. Публіки оба рази досить. Третє Шевченківське світло підготувале рідношкільна дітвора.

ЗАГУПИНЬ, БІЛЯ СЯНОКА.

Концерт у честь Тараса Шевченка.

Заходом читальні „Просвіти“ в Загупині дня 21. березня ц. р. улажено концерт у честь Тараса Шевченка. Хорові точки, котрі підготували місцевий дяк Орляк Дмитро й Рось Богдан, були слідуючі: Заповіт, Ой видно село, Гей у лузі червона калина, Ой на горі пшениченька, Вязька народних пісень. Рече та стогне Дніпро широкий, і дві музичні точки під проводом Росі Богдана.

Хорові точки перелігано декламациями: „До Осковязька“ декламував Бердик Івась, „Тополя“ — Шудликівна Маруся, „Гемалія“ — Гиряк Теодорко.

Найкраще враження из присутній й заповниди сало по беренг, зробили декламация 5-літніх дівчат; Маруся Бедзак, що віддекламувала вірш п. в. „Дія свого краю“ і Іванки Онуфр декламация з „Дівчиночка“ „Пророче Ненько Україно“.

Ціла програма вишла дуже гарно, тільки реферат про „Життя й діяльність Тараса Шевченка“ сяницьке старосту забороило виголосити, а то з причини (як у збороні дослівно): „Заказує сен виглосити реферату о пріци Тараса Шевченка, умешчоного в програме поз. 2 з увагі, же реферат тен не удольне сконструовани, всьруд мей-

сцовой людності не належице освещеной може виволати з поводу не розрозумєня непотужбни непоукі і розгоричеде, а то же ваглєнду на нерозрозумєлі і скомпілювані текст реферату“. На закінчєні конвєрту гості в салі відспівали національний гимн.

Дня 31. березня ц. р. перше вєдє полєдї из Сянока ревізано в Загупині в багатых громадяни, шукуючи якихсь нелегальних книжок і писем, забіраючи такі книжки, як „Золотий Колос“ калєндар, Історію Українї Крипяквич і виданія „Дешеві Книжки“. По перелєглієнєнєю віддали книжки; очевидно нічого нелегального не знайшли. Це перша ревізія в нашому сєлі, яка здивувала людєй, що за просвітчу пріцию можа така діятися.

Церковні брокати, борти, френдалі, панаму і фанги Д. М. С. до вишивання фелів і ван, готові фелони, фани, пакуки, хрести, чаші, дзвони, прапори для Товариств і вєзлаки, евангєлія і прочі церковні книги, образи і образці, світло і на-
діло
купуєте й замовляєте в українській кооперативі

„ДОСТАВА“

у Львові, Ринок 43/1,
і в її склепах: у Львові, Руська ч. 20,
в Перемишлї, вул. Косцюшка ч. 5.

УКРАЇНСЬКІ ДІТИ З ГУЦУЛЬЩИНИ РОБЕСИКАМ У ЛЕМКІВЩИНІ.

Видавництво „Світ Дитини“ одержало від Юрси Збудовської з Гуцульщини посилку гарних українських дитячих книжечок призначених для пильних українських школярків у Лемківщині. Частину книжечок зложила Тетяна Цибрівська, а решту передітлали „Світлика“ Юрси Збудовська. Щиренько дякуємо за культурний дарунок.

— Не слухати спекулянтів. Освітніми часами люди, що дістають від своїхів з Америки гроші в листах, не знають, що з ними робити. Різні спекулянти лжаноуть їх немов би на основі обовязуючих дєвізових приписів не було вільно переховувати доларі вдома. Це не правда. Нема ніякої заборони переховувати валюти, одержані легальним шляхом, а тільки не вільно їх продавати. Хто має доларі та хоче їх розмінити на польські гроші, мусить зголоситися до кредитової, чи банкової інституції, що має право на оборот дєвізами.

Життєва безпека

хоронити спроти від нужди, запевнює спокійну старість, дає спокій і задоволення зі сповненого обов'язку у відношенні до майбутнього своєї рідні. — Життєві безпеки закладає Товариство взаїмних об'єднань на життя

„КАРПАТІЯ“

Львів, Ринок ч. 38. — Тел. 258-43.

Поширюйте ідею життєвих об'єднань! Пашийте за інформаціями!

ЛИСТУВАННЯ

Вн. Михайло Цап: Про працю і звіт діяльності Самосвіт. Гуртка прохавмо писати, але не надто довго, бо самі бачите, що не маємо багато місця. Гарно й розумно пиште. Гарзд.

Вн. Семен Дзюрбель у Шванців: Редкльмовані числа висладо. Хто є волосним доштарем? Привіт.

Збірка на „Рідну Школу“ з нагоди Різдва у Вірхомлі Мадій: Степан Дзюбінський 2 зл., Антія Дзюбінський 2 зл., Виктор Крулик 1 зл., Семен Дзюбінський 0,50 зл., Микола Шванцівський 0,50 зл., Анна Бельке 0,50 зл. Разом 6,50 зл. пересладо до Центрлі. Боже заплять.

Вн. М. Г.: Широ джукемо, використали та переслали Музачні „Лемківщина“.

Вн. Івак. Ш. М. на Захоронку в Боську прислав 2 зл. Хто черговий?

Вн. Теодор Завійський в Королівку має заплаченні 1937 рік від Вн. Р. А. К. Приєддайте нам за передплатників у Вашої село, Привіт.

Хв. Читальня „Просвіти“ у Волі, Доліи, Сумозові: Передплата заплачена по кінець 1937 р. Шлемо всім членам читальні наш просвітський привіт.

Щурі нищать РАТИНА і РАТИНІНА
Миші ніщать МИШІНА

Застосування в цілому світі

„SEROVAC“

СП. з О. О.

Львів, вул. Сенаторська ч. 5.

Телефон 201-07.

ПЕРЕПРОВАДЖУЄ ВІДШУРЕННЯ.
На бажання інформації.

— Вартісна книжка для наших жінок, або „Безмясва Кухня“ М. Горбачевої вже видруквана. Один примірник коштує лише 3 зол. з поштовою преслішкою. Треба замовляти негайно, бо наклад обмежений. Вислає: Г. Гануляк, Львів Ольшеського 11. (За післяплатою на 1 зол. дорожче).

Важне для господарів!

Микола Пилип у Снівеї направляє й переробляє старі ланки до чинення зерна — на нові соядило й по дешевих цінах.

Адреса: **МИКОЛА ПИЛИП**
село Снівеї, п. Риманів.

Лемківське дзеркало.

Уже й весняну маємо днину, але ти брате тингу з кута теплу кожушину.

Не маеш кожука, відгяй верету, але бач, щоб не заляз у лепогрібну халенку. Дебай тех браву до рідну землицю, же ти з тинки червону пшуну, щоб з твого хліба, не творила комунаря-дариюда.

Тебе, брате з землі нікто не скнин, слава про Украйну також не загине; н: здупини й Сибір, ні Соловки, геть пропадуть всі червои воики.

Хоч іздін би самоходом, хоч був би із палки родом, з антипомко за кум-браті — не мене його смертня ще й ко-струбуват.

Там бездичний завя гарем, комунист став його паламаром, шару гусь на вождя вазин... і так далше — щоб вои пропали!

Вже весна, птінці співають, у водичці риби плавають — а той „демек“ зяв червону юбку, підляується до устроина хоче спляувати.

Тавжш, що їм в очах тьмиться, або випа на голову, слухати не годиться, хай на вітер дме попушу.

А ти сестро, брате дружику за роботу, не заладай на червону голубу; бо жидкомсквал ренетує за червои рублч ч „ста-лина“ — при брате все вперед, а побачи, що настане краща змін.

Пробудиться життя нове, усе дученя Кайнове; вкє у літ пробудиться бурми-ло —

Щастя у праці дай вам Боже! — так всрлі на розраду каже кум Чмелік Га-вріло.

ПРОПАМ'ЯТНА КНИГА видана з нагоди Сорочківського Ювілею Українського Народного Союзу, зредагував Др. Лука Минуша, Джерзі Сітї, Ю Дзерзі, Іваклом Українського Народного Союзу 1936 р. Сторінок 1—752, великої всімки, на прекрасному вибагломому папері.

У тілі на пречуд гарно зредагованій книжці, запізнаємося в подробицях про життя українського емігранта в Америці. Статті писані визначними нашими українськими письменниками-учасниками як Др. Лука Минуша, Остап Грициш, Василь Шурат, Степан Мусійчук, Матвій Костишин, Микола Мурашко, Роман Слобожан Савв Чарнецький, Дмитро Захарчук, Євген Ляхович, о. Петро Появятишин, Омелян Ревюк, Богдан Левкий, Осин Сеткевич, Лев Ясінчук, Дмитро Дорошенко, О. Колесса, Василь Галач, Степан Мамчур і т. д. і т. д.

Серед безлічі віршів і начерків знаходимо статті на тему: Як формувався світгляд Українського Емігранта в Америці, Запозомогої Організації в давнину і тепер, Український Народний Союз, У. Н.

Союз у моїх чисел. Моральний вклад У. Н. Союзу, Стара Еміграція в живих споминах; пера наших братів українців з Лемківщини Дениса Голода, Дмитра Капітула, Т. Таланца, Дениса Пирча; далше статті про Розвій політичного світогляду Українського Емігранта, Українське шкільництво в Америці, Наші літературні й місцеві надбання в Америці, Організація наших господарських сил в Америці, „Американізація“ й Українізація, Рідна Півня і Рідний Театр, Розміщення Української Еміграції в З. Д., Культурні переміни серед американських українців, У. Н. Союз — як його бачить молодь, Чому нам належати до У. Н. Союзу (Остап Патроник) та другі статті, що разом на свитомого всіобщо українського Емігранта в Америці. До того ще книжка оживлена безценою зинком — між шванцівсько наших громадян Василя Левачика, Дмитра Капітула, Семена Ядловського, Івана Ардана, Василя Грицики, Івана Каштанюка; при кінці великі свідання українських Братца, Товариства та Організації в різних місцевостях Америки. Ця пропам'ятна книга повинна знаходитися на поченому місці в кожній хаті наших Братів за Океаном. (Ю. Т.), Ф. Ковалевий, ДВІ СИЛИ, драма на 4 дії, Львів, 1937. Ціна 1,50 зл., стор. 1—32

— „Піджегає всьрду льовль-них лемкуф“. Під таким нагодолом нам привієт „Льовстр. Курієр Цода.“ вістку, що мешканці села Сквірно го, в громадї Усти Руське не хотіли випустити новоім'янованого управителя школи Владислава Житко-вича, якого призначили на місце дотеп'рїшнього управителя Миколи Юрковського. Учителя Юрковського перенесли зі службових причин. „Підбурстї Українцями — як пише „Курієрок — льовльній демки домагалися, щоб Юрковського повернули на давнє місце. Коли їх доураганя не мали ніякого успіху, мешканці села перестали поси-ляти своїх дітей до школи, так що новий управитель звёрнувся до свого начальства по їстеркути“ „Курієрок“ робить з цього приво-ду вігтер, мовляв „льовльних лемкуф“ бутьтуть українці“.

ЯК куримо — то лише найліпші

паперці і тутки

(повноватки)

Української фабрики Кооперативи „Будучність“ в Тернополі

„КАДИНА“